

## คู่มือการปฏิบัติงาน งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง

### ๑. หลักการและเหตุผล

สาธารณภัยยังคงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและซับซ้อนมากขึ้นเนื่องจากความแปรปรวนของภูมิอากาศโลก ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติประกอบกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมไทยจากสังคมชนบทไปสู่สังคมเมืองอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีโอกาสดำรงชีพอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยมากขึ้น ส่งผลให้ความเสียหายจากสาธารณภัยรุนแรงมากขึ้น ทั้งภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย วาตภัย ภัยแล้ง ภัยหนาว และภัยจากการกระทำของมนุษย์ เช่น อัคคีภัย อุบัติภัย การรั่วไหลของสารเคมีอันตราย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดประชาชน และมีบทบาทภารกิจในการเข้าไปให้ความช่วยเหลือและบรรเทาสาธารณภัย ในลำดับแรก ก่อนที่หน่วยงานภายนอกจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือประกอบกับพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้อำนวยการท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่นตนจึงถือเป็นการปฏิบัติงานสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องเตรียมความพร้อมในการป้องกันสาธารณภัยและพัฒนาขีดความสามารถในการเผชิญเหตุและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยหลังจากสถานการณ์ภัย

### ๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้การดำเนินงานจัดการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง มีขั้นตอน / กระบวนการ และแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน
๒. เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด ระเบียบหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ และมีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพสามารถลดความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด
๔. เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา
๕. เพื่อบูรณาการระบบการสั่งการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ
๖. เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณภัยที่ดี

### ๓. นิยามคำศัพท์

**การป้องกัน (Prevention)** หมายถึง มาตรการและกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดขึ้นล่วงหน้า ทั้งทางด้านโครงสร้าง และที่มิใช่ด้านโครงสร้าง เพื่อลดหรือควบคุมผลกระทบในทางลบจากสาธารณภัย

**การลดผลกระทบ (Mitigation)** หมายถึง กิจกรรมหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงและลดผลกระทบทางลบจากสาธารณภัย และยังหมายถึงการลดและป้องกันมิให้เกิดเหตุหรือลดโอกาสที่อาจก่อให้เกิดสาธารณภัย

**การเตรียมความพร้อม (Preparedness)** หมายถึง มาตรการและกิจกรรมที่ดำเนินการล่วงหน้า ก่อนเกิดสาธารณภัย เพื่อเตรียมพร้อมการจัดการในสถานการณ์ฉุกเฉินให้สามารถรับมือกับผลกระทบจากสาธารณภัยได้อย่างทันการณ์ และมีประสิทธิภาพ

**การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management)** หมายถึง การจัดตั้งองค์กรและการบริหารจัดการด้านต่างๆ เพื่อรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเตรียมความพร้อมรับมือและการฟื้นฟูบูรณะ

**การฟื้นฟูบูรณะ (Rehabilitation)** หมายถึง การฟื้นฟูสภาพเพื่อให้สิ่งที่ถูกต้องหรือได้รับความเสียหาย จากสาธารณภัยได้รับการช่วยเหลือแก้ไขให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือดีกว่าเดิมรวมทั้งให้ผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตตามสภาพปกติได้โดยเร็ว

**หน่วยงานของรัฐ** หมายถึง ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ไม่ หมายความว่ารวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น** หมายถึง องค์กรบริหารส่วนตำบล เทศบาล องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

**ผู้อำนวยการท้องถิ่น** หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

**ผู้ช่วยผู้อำนวยการท้องถิ่น** หมายถึง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**เจ้าพนักงาน** หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐

**กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด** หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่จังหวัด

**กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ** หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยในเขตอำเภอ และทำหน้าที่ช่วยเหลือจังหวัดในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

**กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นแห่งพื้นที่** หมายถึง องค์กรปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่

#### **๔. การจัดตั้งกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย**

##### **๔.๑ องค์กรปฏิบัติ**

##### **๔.๑.๑ กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย**

ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น และให้มีที่ทำการโดยให้ใช้ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสำนักงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น มีองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการ และมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลเขาขลุ่ยและเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

##### **๔.๑.๑ กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย**

ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น และให้มีที่ทำการโดยให้ใช้ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นสำนักงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น มีองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้อำนวยการ และมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตตำบลเขาขลุ่ย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่

#### **๔.๑.๒ การกิจของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย**

(๑) อำนาจการ ควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบล

(๒) สนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยซึ่งมีพื้นที่ติดต่อ หรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่น เมื่อได้รับการร้องขอ

(๓) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับ ภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน

#### **๔.๒ โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย**

##### **๔.๒.๑ โครงสร้างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย**

ประกอบด้วย ๕ ฝ่าย ได้แก่

##### **(๑) ฝ่ายอำนาจการ**

ทำหน้าที่ อำนาจการ ควบคุมกำกับดูแลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งวางระบบการติดตามติดต่อสื่อสารในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระหว่างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ และฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ การติดต่อเป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเชื่อถือได้ตลอดเวลา

##### **(๒) ฝ่ายแผนและโครงการ**

ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การพัฒนาแผนงาน การพัฒนาเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในทุกขั้นตอน งานติดตามประเมินผลงานการฝึกซ้อมแผนฯ งานการจัดฝึกอบรมต่าง ๆ และงานการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

##### **(๓) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ**

ทำหน้าที่ ติดตามสถานการณ์ รวบรวมข้อมูล ประเมินสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นวางมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นแล้วให้ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด จัดระเบียบแจ้งเตือนภัยการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยงานการข่าวการรักษาความปลอดภัยและการปฏิบัติการจิตวิทยา

##### **(๔) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ**

ทำหน้าที่สำรวจความเสียหายและความต้องการด้านต่าง ๆ จัดทำบัญชี ผู้ประสบสาธารณภัย ประสานกับ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสงเคราะห์ผู้ประสบสาธารณภัย เพื่อให้การสงเคราะห์และฟื้นฟูคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจแก่ผู้ประสบสาธารณภัย พร้อมทั้งดำเนินการฟื้นฟูบูรณะสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้มากที่สุด

##### **(๕) ฝ่ายประชาสัมพันธ์**

ทำหน้าที่ เป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยและการแถลงข่าวข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสียหาย และความช่วยเหลือให้แก่สื่อมวลชนและประชาชนทั่วไปได้ทราบ

#### ๔.๓ การบรรจุกำลัง

๔.๓.๑ ในภาวะปกติ ใช้กำลังเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ้งเป็นหลัก

๔.๓.๒ เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด ให้ กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเข้าควบคุมสถานการณ์ ปฏิบัติหน้าที่ และเพื่อช่วยเหลือประชาชนให้พื้นที่โดยเร็ว และรายงานให้ผู้อำนาจการ อำเภอรอบพื้นที่

๕. สถานที่ตั้ง ณ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ้ง เลขที่๔๘ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลเขาขลุ้ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี

โทรศัพท์/โทรสาร ๐๓๒-๓๓๑๑๔๑-๓ ต่อ ๑๑๘

## หลักการปฏิบัติ

ให้องค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เหมาะสมกับผลการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอของพื้นที่ รวมทั้งการวางแผนทางการปฏิบัติการให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำเพื่อให้เกิดความพร้อมในทุกด้านและทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่ตำบลเขาขลุ่ย

### หลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

#### ๑. การป้องกันและลดผลกระทบ

##### ๑.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย

- ประเมินความเสี่ยงภัยและความอ่อนแอในพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัย และจากการ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

- จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแยกตามประเภทภัย

##### ๑.๒ การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบ

- จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสารสนเทศสาธารณภัย

- พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่าง หน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานได้ร่วมกัน

- กระจายข้อมูลด้านสาธารณภัยไปยังหน่วยงานที่มี หน้าที่ปฏิบัติการ

##### ๑.๓ การส่งเสริมให้ความรู้และสร้างความ

- สนับสนุนให้สื่อประชาสัมพันธ์ทุกแขนงมีบทบาทในการตระหนักด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ธรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกด้านความ ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

- เผยแพร่และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ ประชาชนเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

- พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสม เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม และเป็นที่น่าสนใจ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐภาคเอกชน และอาสาสมัครต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการ รณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องหลักการ ปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

##### ๑.๔ การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและ เครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย

- จัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ

- สร้างอาคารหรือสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัยสำหรับ พื้นที่ที่การหนีภัยทำได้ยากหรือไม่มีความปลอดภัยที่

เหมาะสม

- ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือ เส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้ได้

#### ๒. การเตรียมความพร้อม

##### ๒.๑ ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน

- จัดทำคู่มือและจัดทำแผนปฏิบัติการฉุกเฉินและแผน สำรองของหน่วยงาน และมีการฝึกซ้อมแผน เป็นประจำทุกปี

- จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลักและสื่อสารสำรอง

- กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ข่าวสารแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่

- จัดเตรียมระบบการแจ้งเตือนภัยและส่งสัญญาณ เตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้า

- จัดเตรียมเส้นทางอพยพและจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง
- กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย ความสงบ เรียบร้อย รวมทั้งการควบคุม การจราจรและการสัญจร ภายในเขตพื้นที่
- จัดระบบการดูแลสิ่งของบริจาคและการสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย
- จัดทำบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ

## ๒.๒ ด้านบุคลากร

- จัดเตรียมเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และ ขั้นตอนต่าง ๆ

- วางระบบการพัฒนาศักยภาพและการฝึกอบรมบุคลากร ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - จัดทำบัญชีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ หรือเจ้าหน้าที่ จากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
  - การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย โดยการฝึกอบรมประชาชน
- หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

## ๒.๓ ด้านเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และพลังงาน

- จัดเตรียมเครื่องจักรกลยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมใช้งานได้ทันที
- จัดทำบัญชีเครื่องจักรกลยานพาหนะเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน
- พัฒนาเครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ด้าน สาธารณภัยให้ทันสมัย
- จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เป็นพื้นฐานสำหรับ ชุมชน
- จัดเตรียมระบบเตือนภัย
- จัดหาน้ำมันเชื้อเพลิงสำรอง/แหล่งพลังงานสำรอง

## ๒.๔ ด้านการเตรียมรับสถานการณ์

- จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย เช่น สถานพยาบาล ไฟฟ้า ประปา ผู้นำชุมชน ฯลฯ

- มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานนั้น
- กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของ หน่วยงานการปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

## วัตถุประสงค์

๑. เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว หรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

๒. เพื่อรักษาชีวิต ทรัพย์สิน และสถานะแวดล้อมที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดภัยพิบัติให้สูญเสียน้อยที่สุดหลักการปฏิบัติ คณะกรรมการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย หมู่บ้าน/ชุมชน กองอำนวยการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลเขาหลวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีเมื่อเกิดสาธารณภัย ระดับหมู่บ้าน/ชุมชน หลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติการแจ้งเหตุ ประชาชน / อาสาสมัคร / คณะกรรมการฯ ฝ่ายแจ้งเตือน ภัยแจ้งเหตุให้ประธานคณะกรรมการป้องกัน และบรรเทา สาธารณภัยหมู่บ้าน / ชุมชน และผู้อำนวยการท้องถิ่น / ผู้ที่ผู้อำนวยการท้องถิ่นมอบหมายทราบ โดยทางวิทยุ สื่อสาร / โทรศัพท์ - วิทยุสื่อสารความถี่ ๑๖๒.๘๐๐ MHz

๒. การระงับเหตุ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ อปร./ OTOS/ อาสาสมัครต่าง ๆ เข้าระงับเหตุ ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน

๓. การประสานหน่วยงานต่าง ๆ

- กรณีผู้บาดเจ็บให้ประสานสถานพยาบาลในพื้นที่ / ข้างเคียง

- วิทยุสื่อสารความถี่ ๑๖๒.๘๐๐ MHz

- กรณีเกินศักยภาพของหมู่บ้าน / ชุมชน ในการ ระงับภัย ให้ประธานคณะกรรมการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยหมู่บ้าน / ชุมชน รายงานต่อผู้อำนวยการ ท้องถิ่น เพื่อขอความช่วยเหลือ ๒. กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับหมู่บ้าน / ชุมชน จะควบคุมได้ หลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ ๑. การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจฯ ผู้อำนวยการท้องถิ่นออกคำสั่งตั้งศูนย์อำนวยการ เฉพาะกิจ ๒. การเฝ้าระวัง ติดตาม และรับแจ้งเหตุ ๒๔ ชั่วโมง จัดเวรเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ ๓. แจ้งข่าวเตือนภัย

- แจ้งผู้ประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

- แจ้งผ่านทางสื่อต่าง ๆ - ออกประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย

๔. การระงับเหตุ

- ผู้อำนวยการท้องถิ่นเข้าพื้นที่ และตั้งศูนย์บัญชาการ เหตุการณ์ในที่เกิดเหตุ เพื่อเป็นจุดสั่งการ พร้อมจัด บุคลากร เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ และยานพาหนะ ในการระงับเหตุ

๕. การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

- ปฏิบัติการค้นหา และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

- ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัยที่เจ็บป่วยเพื่อส่งไปรักษาตัว ในโรงพยาบาลต่อไป

- จัดหาปัจจัยสี่ให้แก่ผู้ประสบภัย

- ให้การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

๖. การรายงานสถานการณ์ จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด ทราบจนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด

๗. การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย อปท. ช้างเคียง / ส่วนราชการ ต่าง ๆ ในพื้นที่ / องค์การสาธารณกุศล ภาคเอกชน หรือ กองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยระดับ เหนือขึ้นไป

๘. การอพยพเมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพให้ ดำเนินการอพยพเคลื่อนย้ายอย่างเป็นระบบ กรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าระดับท้องถิ่นจะควบคุมได้ หลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ การส่งต่อการควบคุม สถานการณ์ กรณีสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นจะ รับสถานการณ์ได้ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอเพื่อส่งมอบการ ควบคุมสถานการณ์ต่อไปการอพยพ วัตถุประสงค์ เพื่อเป็นการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ และ สามารถดำเนินการ อพยพเคลื่อนย้ายให้เป็นไปอย่างมีระบบ สามารถระงับการแตกตื่นเสียขวัญของประชาชนไปสู่สถานที่ปลอดภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการเคลื่อนย้ายส่วนราชการอยู่ในเขตปลอดภัยและสามารถให้บริการ ประชาชนได้ หลักการ ปฏิบัติ

๑. การเตรียมการอพยพ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๒. จัดทำแผนอพยพในพื้นที่เสี่ยงจากสาธารณภัย ประชุมผู้ที่เกี่ยวข้อง เตรียมการเกี่ยวกับการอพยพ ประชุมและ สำนวณสถานที่

- สถานที่ปลอดภัยสำหรับการอพยพประชาชนและสัตว์ เลี้ยง
- เส้นทางหลัก และสำรองสำหรับอพยพ
- ป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัย ป้ายบอกเส้นทางอพยพ ทั้งเส้นทางหลักและเส้นทางรอง
- จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ที่จำเป็นต่อ การอพยพ
- จัดลำดับความสำคัญของการอพยพ

โดยจัดแบ่ง ประเภทของบุคคลตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน

- กำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนและพื้นที่รองรับการ อพยพ
- จัดทำคู่มือการอพยพจากสาธารณภัยที่สั้น ง่ายต่อการ ทำความเข้าใจ ให้ประชาชนได้ศึกษา

๓. จัดเตรียมสรรพกำลังหน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินหรือ หน่วยอพยพ ทบพวนและฝึกซ้อมแผนอย่างสม่ำเสมอ

๔. จัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้ในการช่วยเหลือ ตัวเองเมื่ออยู่ในภาวะฉุกเฉิน ประชุมหรือฝึกอบรม

๕. ทบพวนและฝึกซ้อมแผนระบบเตือนภัยและแผน อพยพ ประเมินเพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ต่อไป ฝึกซ้อมแผนทั้งแบบปฏิบัติการบนโต๊ะ และแบบ ปฏิบัติการจริง

๖. ตรวจสอบการท างานระบบสื่อสาร

- ติดต่อกับผู้มีวิทยุสื่อสาร / หรือผู้มีโทรศัพท์มือถือเพื่อ เข้าร่วมในการแจ้งเตือนภัย
- ฝึกซ้อมแผนอพยพ

๗. แจ้งประชาชนที่อาศัยและทำงานในพื้นที่เสี่ยงภัย ว่า มีความเสี่ยงต่อภัยประเภทใดในหมู่บ้าน เช่น อุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม การประชุมหมู่บ้าน การจัดระเบียบสถานที่อพยพและการรักษาความปลอดภัย หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑. การจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัย

- จัดเตรียมพื้นที่ให้เหมาะสมกับจำนวนผู้อพยพ และสัตว์เลี้ยง
- จัดเตรียมและดูแลความสะดวกสบายของห้องน้ำ อาหาร น้ำดื่ม และสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ
- จัดเตรียมระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน



- จัดระเบียบพื้นที่ อพยพ โดยแบ่งพื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเป็นกลุ่มครอบครัวหรือกลุ่ม ชุมชน
- จัดทำแบบฟอร์มลงทะเบียนผู้อพยพ เพื่อเป็นการตรวจสอบ จำนวนผู้อพยพ
- จัดหาสถานที่ปลอดภัยแห่งอื่นไว้รองรับในกรณีพื้นที่ไม่ เพียงพอ

๒. การรักษาความปลอดภัย จัดระเบียบเวรยามทั้งในสถานที่อพยพ และบ้านเรือนของผู้ อพยพ

๓. การดำเนินการอพยพขณะเกิดภัย หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑. เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน เมื่อได้รับข้อมูลแจ้งเตือนจากอำเภอ / หมู่บ้าน / ข้อมูลเครื่องวัด เรียกประชุมกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง

๒. เตรียมความพร้อม / เตรียมพร้อมระบบเตือน ภัยทั้งหมด (สัญญาณเตือนภัยวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์มือถือ หรือระบบเตือนภัยที่มีอยู่ใน ท้องถิ่น) เตรียมและตรวจสอบอุปกรณ์

๓. ติดตามสถานการณ์ จากทางราชการ สื่อมวลชนและอาสาสมัครเตือนภัยบรรเทาสา ธารณภัย สังการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสูง

๔. ตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นในพื้นที่ที่ประสบภัย

- บัญชีรายชื่อผู้อพยพ
- บัญชีจำนวนและชนิดของสัตว์เลี้ยงที่จะอพยพ
- ยานพาหนะ
- อาหารที่สำรองไว้สำหรับคนและสัตว์เลี้ยง

๕. ตรวจสอบระบบเครือข่ายการเตือนภัย ตรวจสอบสัญญาณวิทยุสื่อสาร

๖. จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยรองรับผู้อพยพและ สัตว์เลี้ยง ประสานกับผู้ดูแลสถานที่ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ

๑. ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพ ฝ่ายเผ่าระวังและแจ้งเตือนภัยและฝ่ายสื่อสารของ คณะกรรมการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน ออกประกาศเตือนภัยเพื่ออพยพให้สัญญาณเตือนภัย และประกาศอพยพ เช่น เสียงตามสาย วิทยุหออกระจ่าย ข้าว โทรโข่ง นกหวีด หรือสัญญาณเสียง / สัญลักษณ์ต่าง ๆที่กำหนดให้เป็นสัญญาณเตือนภัย

๒. ส่งฝ่ายอพยพไปยังจุดนัดหมาย / จุดรวมพลเพื่อรับผู้ อพยพหรือตามบ้านที่มีผู้ป่วย คนชรา เด็ก และสัตว์เลี้ยง สังการในระหว่างการประชุมกองอำนาจการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย

๓. การดูแลความปลอดภัยบ้านเรือนผู้อพยพ จัดเวรออกตรวจตราความเรียบร้อยในพื้นที่ประสบภัย

๔. การดำเนินการอพยพเมื่อภัยสิ้นสุดหลักการปฏิบัติแนวทางปฏิบัติ หลักการปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติ

๑. ตรวจสอบพื้นที่ประสบภัย สำรวจความเสียหายของพื้นที่ประสบภัย รวมทั้ง บ้านเรือนของผู้เสียหาย

๒. ตรวจสอบสภาพถนนที่ใช้เป็นเส้นทางอพยพ ตรวจสอบสภาพถนนและยานพาหนะ

๓. แจ้งแนวทางการอพยพกลับให้ประชาชนได้ ประชุมผู้เกี่ยวข้องรับทราบ

๔. ตรวจสอบความพร้อมของประชาชนในการอพยพกลับ จัดการประชุมที่สถานที่ที่ผู้อพยพพักอาศัย

๕. ดำเนินการอพยพประชาชนกลับบ้านเรือน ชี้แจงในที่ประชุมและดำเนินการอพยพประชาชนกลับการ

## ปฏิบัติหลังเกิดภัย

### วัตถุประสงค์

เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็วทั่วถึงและต่อเนื่องตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

### หลักการปฏิบัติ

การฟื้นฟูบูรณะในเขตพื้นที่ของตำบลเขาขลุ่ย เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาขลุ่ย โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งกำลังคนทรัพย์สิน เครื่องมือเครื่องใช้ของทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการฟื้นฟูบูรณะ ดังนี้

๑. จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น ถ้าหากผู้ประสบภัยมีอาการหนักให้ส่งต่อโรงพยาบาลอำเภอและจังหวัดต่อไป

๒. จัดที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขาภิบาลแก่ผู้ประสบภัยในกรณีที่ต้องอพยพจากพื้นที่อันตราย

๓. ให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ และองค์กรภาคเอกชนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้ เป็นไปอย่างมีระบบ รวดเร็ว ทั่วถึง และหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยโดยจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานเพื่อการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ โดยเฉพาะในกรณีที่ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวประสบภัยจนเสียชีวิตหรือไม่สามารถประกอบอาชีพต่อไปได้ เช่น การจัดหาอาชีพให้แก่บุคคลในครอบครัว เป็นต้น

๔. ให้รื้อถอนซากปรักหักพัง และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภค โครงสร้างพื้นฐาน และอาคารบ้านเรือนของ ผู้ประสบภัย เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไป

๕. สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้น

๖. จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ ประสงค์และทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัย

๗. ประสานหน่วยงานของรัฐในการออกเอกสารราชการฉบับใหม่ให้แก่ผู้ประสบภัยทดแทนฉบับเดิมที่สูญ หายหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น

๘. ประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว